

ML
April 25
XIV-1129

HUNGARY

EXILE (1205)

IRRITATING ASPECTS OF LEGAL EMIGRATION

SOURCE GRAZ: A couple who left Hungary legally to join relatives overseas. Their own experiences described.

DATE OF OBSERVATION: Until March 1958.

ENGLISH SYNOPSIS: After innumerable delays lasting several months, a couple wishing to join relatives in the USA were in December 1957 given emigration passports valid for three months. Because these passports were subject to cancellation at any time, the bearers were depressed by a constant feeling of insecurity. Visas proved relatively easy to obtain, but tickets to Switzerland had to be purchased from Ibusz in hard currency supplied by American relatives, the balance of the money sent from the States not being paid out until the couple reached the actual frontier.

The couple's apartment was taken over by the district council, the value of furniture and other fittings had to be officially assessed because they were forbidden to take abroad possessions valued at more than ten thousand forints per head. Difficulties arose when several possessions were classified as being works of art and an "export license" was not granted until the wife had given away part of her property to public collections. The packing of all possessions was supervised by officials who carefully examined every item. Watches and jewelry had to be taken over the border in separate bags.

When they were at last ready to leave, the couple had to give notification of the day on which they intended to cross the border, an extra three-day frontier pass being needed for this part of the journey.

EVALUATION COMMENT: In full accord with the ample information available here on the methods of legal emigration.

Egy BUDAPEST-i házaspár ez év március második hetében érkezett szabályos kivándorló utlevéllel Austriába. Itt tartózkodásuk célja: mielőbb szeretnének kijutni az Egyesült Államokban élő rokonaikhoz.

HOGYAN LEHET KIVÁNDOROLNI?
Emigration Procedure

A kivándorlási kérelmet a házaspár még múlt év közepén adta be az utlevélosztályhoz. Hivatkoztak arra, hogy idősök, eltartójuk nincs és hogy visszatérni nem szándékoznak. Már a kérelem beadásának idején el akarták kezdeni háromszobás lakásuk felszámolását, holmijaik csomagolását, de közölték velük, hogy ezzel várjanak: minden effajta lépéshez fel kell mutatni az érvényes utlevelet.

Az utlevelet többszöri sürgetésre és csupán három hónapi érvénnyel kapták kézhez múlt év (1957) december 29-én. A közös utlevél kiállításáért 1500 forintot fizettek. Az utlevél három hónapra, de visszavonásig szólt. Ez azt jelenti, hogy március 29-én mindeképpen lejár, de valami okból előbb is érvényteleníthetik -- mindez rendkívül zavarta a készülődést.

Az utlevél átadásakor azt is közölték a házaspárral, hogy ha az összes elintézendőket rendezték, be kell jelenteniük, melyik napon kívánják a határt átlépni, mert ehhez újabb, mégpedig csak három napra szóló engedély szükséges, amelyet az ország elhagyásának pillanatában át kell adni az illetékes határőrszerveknek.

A házaspár ezután -- december végén és január első napjaiban -- nekilátott a vizumok megszerzésének. Mivel amerikai kivándorlásuk még nem volt biztosítva, Svájcba kértek célvizumot, amit minden nehézség nélkül meg is kaptak. Az osztrák átutazó Sichtvermerk megszerzése ugyancsak nem ütközött akadályba.

Más volt a helyzet a vasuti jegyekkel. Az IBUSZ-nál Svájcig kellett megváltaniuk a menetjegyeket, mégpedig valutáért. Az erre szolgáló dollárösszeget amerikai rokonaik küldték meg nekik. A pénzt részükre effektív valutában fizette ki a Nemzeti Bank. Ezt azonnal beadták az IBUSZhoz. A maradék dollárt a onban nem kapták vissza, mondván, hogy ezt a felmutatott nyugtára majd a határon térítik vissza nekik.

Ezután következett a lakás, butorok, stb. rendezése. A lakást a kerületi tanács vette nyilvántartásba, mint amellyel kiköltözés után ő rendelkezik. A butorokat, berendezési

tárgyakat, ruhákat hivatalos személlyel kellett megbecsültetniük, annak tisztázása végett, hogy mindezek összértéke nem haladja-e meg a fejenként tizezer forintot.

MIT LEHET KIHozNI?

Export Restrictions on Personal Possessions

A kivitelre vonatkozóan az az előírás, hogy fejenként tizezer forint értéket, ezen belül pedig 50 g. aranyholmit és 500 g. ezüstöt.

Butoraik javát nemcsak azért nem hozhatták ki, mert ez az említett értéket meghaladta. Külön nehézség, hogy ha valameny berendezési tárgyat az illetékesek műtárgynak nyilvánítanak, ennek kivitelére az említett értéken belül sem lehet engedélyt kapni. Az asszony úgy mentett meg egy-két szivéhez kötött tárgyat, hogy holmija egy részét önként felajánlotta a különböző közgyűjteményeknek, aminek révén a "becslőket" több esetben sikerült jobb belátásra hangolni.

A szállító és egyéb vállalatok csak az utlevél felmutatása ellenében vállaltak részükre megbízást, ami azzal járt, hogy ennek megfelelő borsos árakat számítottak.

Magát a csomagolást hatósági személyek végezték. Az illetők apró darabokig felturták a már összekészített holmit, maguk gyömöszölték be ládádba a dolgokat és minden csomagot lepecsételtek.

A férfi óráját és az asszony néhány ékszerét külön zacskóba csomagolták. A zacskókat a határon ellenőrizték, s csak a határ átlépése után lehetett felbontani őket.

Előírás szerint jelentették, melyik napon érkeznek a határra. Megkapták a háromnapos kilépési engedélyt és ezután már különösebb zavarok nélkül sikerült kijönniük.